

Anställda i verkstäderna	Totalt	Varav kvinnor:
	1246	5

Titta på statistiken här ovan. Den visar antalet anställda på varvet, och fördelningen mellan män och kvinnor. Det är en tabell som kanske inte borde bli tryckt detta speciella år, det första Kvinnoåret i historien, men onekligen så har alla debatter, diskussioner och skrivna spaltkilometer i detta ämne aktualiserat statistiken. Och efter att ha studerat den måste man ställa frågan:

Varför är det så få kvinnor på Varvet?

Svaret är enkelt, menar många. Fem kvinnor bland 1246 anställda i verkstäderna visar ju att detta med skeppsbyggeri och varvsarbete inte är något kvinnogöra.

Varvsjobb är för tungt, för ansträngande och för skitigt, menar andra.

– Dumheter, säger kvinnosaksförespråkarna. Kvinnan klarar samma jobb som mannen men hon får aldrig chansen att visa det.

Är det av tradition som vi har så få kvinnor i verkstäderna? Är det av praktiska skäl? Eller vad ligger bakom?

Varvet Runt vände sig både till företagsledning och fack, till "gubbar" på golvet och förmän och frågade samma sak. Klarar inte en kvinna ut att vara varvsarbetare?

– Att jobba på tex plåt- och svetsavdelningarna är ett tungt jobb, svarar SF-

ordförande Nisse Karlsson.

– Vi har problem med vår miljö. Den är inte bra. Och i den miljö vi idag har tror inte jag att kvinnan går iland med våra svåraste uppgifter.

– Jag har absolut inget emot kvinnliga svetsare, andra varv har provat med framgång, men jag tror att den här frågeställningen hänger så intimt samman med miljöfrågan.

nom våra skickliga traversförare. Men det kommer att ta tid. Inte på grund av ovilja och bristande intresse utan på grund av praktiska problem. Jag ska nämna två.

PROBLEM

– Vi har en utomordentligt hög andel yrkesarbetare – drygt 74 % – som i stor utsträckning rekryteras via gymnasieutbildningen. Den typen av utbildning väljer inte kvinnorna. För det andra är vår andel fysiskt lätta jobb inte särskilt stor. Och vi behöver dom jobben för att kunna föra en vettig trygghetspolitik för de av våra anställda som blir utslitna på dom tunga jobben.

Några andra problem tror personalchefen inte uppstår när andelen kvinnlig arbetskraft ökar. Vissa investeringar måste till, menar han, och tänker då främst på omklädningsutrymmen.

Hur framtiden blir vet vi inte. Försök med kvinnliga varvsarbetare har slagit väl ut i Göteborg, i Malmö och i Uddevalla. Kanske slår nästa försök bättre ut också här på Varvet.

KOMMER !

Och med tanke på arbetsmarknadssituationen i Karlskrona-regionen, en brist på manliga svetsare och plåtslagare och en överkapacitet av kvinnlig arbetskraft är det en naturlig process om industrins behov mätas med den kvinnliga överkapaciteten.

Kvinnliga varvsarbetare kan ligga närmare i tiden än vad vi tror.

FOTNOT: Av de fem kvinnliga anställda är fyra traversförare och en sömerska.

– När vi har löst de problemen, och kanske också automatiserat i än högre grad, då tror jag också att vi öppnat varvsportarna för kvinnorna, säger SF-basen.

– Vi har gjort försök med kvinnliga svetsare, framhåller personalchefen Hans Norén. De var inte vidare lyckade.

– Om du med kvinnor på varvet menar enbart plåtslagare och svetsare så är jag skeptisk. Jag kan inte förstå varför man nödvändigtvis ska pröva på yrken, som på varv kan hänföras till de tuffaste. Generellt sett är det tungt, bökit, bullrigt, rökigt, skitigt. Och trots att vi jobbar intensivt med miljöproblemen kommer det att ta åtskillig tid innan karaktären på dom här jobben ändras väsentligt, säger Hans Norén.

– Trots alla skrivelser, trots allt prat så finns det skillnader mellan män och kvinnor. Det finns forskningsresultat som visar detta. Vi ser en hel del i det praktiska livet. Men det är ju ändå – i just det här sammanhanget – rätt så ointressant vilka skillnaderna är mellan könen, eftersom skillnaderna mellan människorna är de avgörande.

KLARAR INTE

– Låt mig bara konstatera att alla män klarar inte av plåtslagarejobbet och alla kvinnor klarar inte av jobbet som förskollärare (barnträdgårdslärarinna).

– Därför är jag helt övertygad om att kvinnorna kommer att göra sitt intåg på många yrken här på varvet. Inte minst bevisat ge-

SÅ TYCKER MAN I VERKSTÄDERNA:

**Svetsare
Jörgen Osbäck :**

– Det borde väl gå bra. Kanske skulle jobbet vara lite tungt men jag tror de skulle klara det också. Så för min del är kvinnliga arbetskamrater välkomna.

**Svetsare
Ola Svensson :**

– Omklädningsfrågan blir väl ett av de svåra problemen – men kan det lösas så har jag ingenting emot kvinnliga svetsare.

– Men jag tror de tröttnar ganska fort i jobbet. Det är ju fortfarande ett tungt jobb trots alla hjälpmedel.

**Svetsare
Stig Persson :**

– Det går väl lika bra med kvinnliga svetsare – bara dom kan hänga med.

– Men dom ska ju veta att jobbet både är rökigt, smutsigt och tungt.

– Dom som har lust tycker jag är välkomna att pröva på det.

Prövad förmän kritisk

• Förmän Bengt Magnusson är en av de på Varvet som har erfarenhet av kvinnliga svetsare. För fem-sex år sedan hade han den första kvinnliga svetsaren på varvet på sitt förmänsområde.

– Hon orkade inte med jobbet, säger Bengt Magnusson frankt. Hon jobbade hos oss ett år, sedan slutade hon. Då sa hon som det var – att jobbet var för tungt.

– Sedan dess har jag min uppfattning klar. Kvinnliga svetsare pallar inte för de här tunga jobben. Och det säger jag inte som en kvinnohatare. Titta bara på våra traversflickor – de är fenomenala. Men att vara svetsare på våra stora jobb kräver onekligen sin man. Det är ett tungt jobb.

– Och jag tror dessutom att det är ett svårare jobb i dag än när

vi gjorde försöket med kvinnlig arbetskraft. Vi gör större, tyngre bitar.

– Ska jag vara ärlig vill jag inte rekommendera kvinnor att söka jobb här som svetsare.

FLICKORNA

"som ser ner"

på MÄNNEN

STOR-TRIVS

Från sin arbetsplats 33 meter upp i luften tittar hon ner på männen. Ser dem krypa omkring på sektionerna, bland rök och smuts. Och hon vill inte byta med dem.

– Absolut inte, betonar Anita Brolin, en av fyra flickor i plåt- och svetsverkstäder. Liksom sina medsystrar är Anita traversförare, har varit det i tre år nu.

– Och varvet är en jättefin arbetsplats, säger Anita, dessutom trivs jag utmärkt med mitt jobb som traversförare.

– Men känns det inte ensamt att vara fyra flickor bland 1200 karlar?

– Nej, vi är ju arbetskamrater med alla – och jag har inte känt det speciellt ensamt.

Anita Brolin på sin arbetsplats — 33 meter över verkstads-golvet.

– Visst är det väl en speciell miljö. Rå men hjärtlig som ni karlar brukar säga och det är klart att fler flickor här inne skulle göra om-

derdjur – utan som just arbetskamrater.

Svårigheterna för flickorna på varvet har varit omklädnings- och tvättrum.

– Men nu ska vi få nymålat och fint, berättar Anita. Trångt blir det ju i fortsättningen också, men så länge vi bara är fyra flickor här går det bra.

– Du har aldrig funderat på att byta till en mer kvinnlig arbetsplats?

– Nej, det har jag aldrig gjort, säger Anita med bestämdhet. Vi flickor trivs som sagt jättebra. Både med varvet och våra arbetskamrater.

– Det är så bra att jag kan rekommendera andra flickor att söka sig hit!

givningen lite mjukare liksom.

– Men jag tycker att våra manliga arbetskamrater inte betraktar oss som några un-